

**Реформи Комітету Верховної Ради України
з питань фінансів, податкової та митної політики за 2019-2024 роки**

№	Публічна назва реформи	Закон України	Суть реформи
ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА			
1.	«Антиофшорна» реформа	Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» від 16 січня 2020 року № 466-IX	Імплементация окремих кроків Плану дій BEPS: <ul style="list-style-type: none"> • запровадження оподаткування прибутку контрольованих іноземних компаній (КІК); • уточнення правил «тонкої капіталізації»; • запобігання зловживанням у зв'язку із застосуванням договорів про уникнення подвійного оподаткування; • уточнення і розширення поняття “постійного представництва”; • запровадження трирівневої структури документації для міжнародних груп компаній; • запровадження концепції «розумної економічної причини» (ділової мети), що передбачає аналіз економічної доцільності здійснення операцій з нерезидентами та наявності в них ділової мети; • запровадження концепції оподаткування прирівняних до дивідендів платежів.
2.	Реформа відповідальності платників податків	Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» від 16 січня 2020 року № 466-IX	Запроваджено концепцію вини платника податків у цілях притягнення його до фінансово-правової відповідальності.
3.	Єдиний рахунок	Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо запровадження єдиного рахунку для сплати податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» 4 жовтня 2019 року № 190-IX	Спрощення процедури розрахунків платників податків з бюджетами через запровадження єдиного рахунку для сплати податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
4.	Об'єднана звітність	Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо подання єдиної звітності з єдиного внеску на загальнообов'язкове державне	Запровадження об'єднаної щоквартальної звітності з ПДФО та ЄСВ.

		соціальне страхування і податку на доходи фізичних осіб» від 19 вересня 2019 року № 116-IX	
5.	Реформа фіскалізації	<ul style="list-style-type: none"> Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо детінізації розрахунків у сфері торгівлі і послуг» від 20 вересня 2019 року № 129-IX; Закон України «Про внесення змін до Закону України "Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг" та інших законів України щодо детінізації розрахунків у сфері торгівлі та послуг» від 20 вересня 2019 року № 128-IX 	Обов'язковість використання РРО/пРРО (за деякими винятками для мікробізнесу), впровадження електронного чеку. Передбачено безкоштовне програмне рішення від ДПС для користувачів пРРО, яке перетворює будь-який гаджет на касовий апарат.
6.	Списання боргів «сплячих» ФОПів	Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» щодо усунення дискримінації за колом платників» від 13 травня 2020 року № 592-IX	Запроваджено механізм списання недоїмки, штрафів та пені по єдиному внеску для ФОП (крім платників єдиного податку), фізичних осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, та які не отримували доходи від здійснення підприємницької та незалежної професійної діяльності.
7.	Податкова амністія	Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо стимулювання детінізації доходів та підвищення податкової культури громадян шляхом запровадження одноразового (спеціального) добровільного декларування фізичними особами належних їм активів та сплати одноразового збору до бюджету» від 15 червня 2021 року № 1539-IX	Було запроваджено механізм, який дозволив легалізувати та оподаткувати приховані громадянами України доходи (крім тих, які були отримані від здійснення кримінальної діяльності). Одноразове (спеціальне) добровільне декларування передбачало сплату спеціального збору з одноразового (спеціального) добровільного декларування.
8.	Запровадження «податку на гугл»	Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо скасування оподаткування доходів, отриманих нерезидентами у вигляді виплати за виробництво та/або розповсюдження реклами, та удосконалення порядку оподаткування податком на додану вартість операцій з постачання нерезидентами електронних послуг фізичним особам» від 3 червня 2021 року № 1525-IX	Прийнятий Закон передбачає визначення місця постачання електронних послуг та визначення платником податку особи нерезидента, яка не має постійного представництва та яка постачає фізичним особам електронні послуги, місце постачання яких розташовано на митній території України (Крок 1 Плану дій BEPS).

9.	Податкові та митні пільги для індустріальних парків	<ul style="list-style-type: none"> • Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо створення сприятливих умов для діяльності індустріальних парків в Україні» від 21 червня 2022 року № 2330-IX; • Закон України «Про внесення зміни до статті 287 Митного кодексу України щодо створення сприятливих умов для діяльності індустріальних парків в Україні» від 21 червня 2022 року № 2331-IX 	Звільнення від оподаткування прибутку учасника індустріального парку, включеного до Реєстру індустріальних парків, від здійснення господарської діяльності у сферах переробної промисловості (та деяких інших) виключно на території (в межах) індустріального парку, протягом 10 послідовних років. Сума вивільнених від оподаткування коштів спрямовується на розвиток діяльності учасника індустріального парку. Звільнення від оподаткування ПДВ та ввізним митом операцій з ввезення на митну територію у митному режимі імпорту нового устаткування (обладнання) та комплектуючих виробів до нього учасниками індустріальних парків
10.	Запровадження МПЗ (мінімального податкового зобов'язання)	Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень» від 30 листопада 2021 року № 1914-IX	Запровадження механізму, який забезпечує отримання до бюджету мінімальної величини податкового зобов'язання із сплати податків, пов'язаних з виробництвом та реалізацією власної сільськогосподарської продукції та/або з власністю та/або користуванням (орендою, суборендою, емфітевзисом, постійним користуванням) земельними ділянками, віднесеними до сільськогосподарських угідь. Такий механізм спрямований на подолання прихованої оренди земельних ділянок.
11.	Підтримка платників в умовах пандемії	<ul style="list-style-type: none"> • Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» від 30.03.2020 № 540-IX; • Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо додаткової підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» від 13.05.2020 № 591-IX 	У березні-травні 2020 року прийнято низку змін, покликаних підтримати бізнес в часи пандемії: <ul style="list-style-type: none"> • платників податку на прибуток звільнено від обмеження щодо віднесення до складу витрат понад 4% оподаткованого прибутку щодо коштів або лікарських, медичних товарів, які добровільно ними перераховані (передані) для медичної допомоги хворим на коронавірус; • звільнено від оподаткування ПДВ операції з ввезення та/або постачання лікарських засобів, медичних виробів та/або медичного обладнання проти COVID-19;

			<ul style="list-style-type: none"> • акцизний податок справляється за ставкою 0 гривень за 1 літр 100-відсоткового спирту із спирту етилового, який використовується для виробництва дезінфекційних засобів; • звільнення від плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за березень 2020 року та продовження термінів сплати цих податків за квітень до 30.06.2020 без нарахування пені та штрафних санкцій; • запроваджено мораторій на проведення документальних та фактичних перевірок, продовжено строки давності проведення; • передбачено зупинення строків надання відповідей на запити податкової; • встановлено, що протягом карантину штрафні санкції за порушення податкового законодавства не застосовуються, пеня не нараховується, а нарахована, але не сплачена за цей період пеня підлягає списанню.
12.	Спеціальний режим оподаткування Дія Сіті	Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» від 14 грудня 2021 року № 1946-IX	Передбачено оподаткування ПДФО за ставкою 5% заробітної плати працівників резидентів Дія Сіті та винагороди залучених ними гіг-спеціалістів, а також нарахування ЄСВ для зазначених категорій у розмірі мінімального страхового внеску. Окрім того, резидент Дія Сіті може обрати сплату податку на прибуток підприємств на особливих умовах, що по суті є аналогом податку на виведений капітал.
13.	Пакет підтримки бізнесу та громадян під час воєнного стану	<ul style="list-style-type: none"> • Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо особливостей оподаткування та подання звітності у період дії воєнного стану» від 3 березня 2022 року № 2118-IX; • Закон України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період 	<ul style="list-style-type: none"> • звільнення від фінансової відповідальності платників податків у разі неможливості виконання податкового обов'язку; • запровадження мораторію на податкові перевірки; • податкове стимулювання фінансової підтримки армії;

		<p>дії воєнного стану або стану війни» 3 березня 2022 року № 2115-IX;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану» від 15 березня 2022 року № 2120-IX; • Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо звільнення від сплати екологічного податку, плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за знищене чи пошкоджене нерухоме майно» 11 квітня 2023 року № 3050-IX; • та інші. 	<ul style="list-style-type: none"> • скасування санкцій за порушення законодавства у сфері застосування РРО; • підприємці, які втратили склади, виробництва чи магазини внаслідок бойових дій, звільнялися від сплати ПДВ зі знищеного товару; • для фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб з оборотом до 10 млрд грн (трохи згодом цей ліміт було скасовано) встановлено можливість сплачувати єдиний податок з обороту за ставкою 2% за правилами, встановленими для 3-ї групи платників єдиного податку, тобто із звільненням від податку на прибуток, ПДВ та інших платежів. Також зняті обмеження за кількістю робітників та за видами діяльності (окрім підакцизних товарів та грального бізнесу); • поряд із тим, для фізичних осіб-підприємців 1-ї та 2-ї груп сплата єдиного податку стала добровільною; • також на період дії воєнного стану було зупинено перебіг всіх строків, визначених ПК України (пізніше ця норма коригувалася шляхом додавання виключень); • фізичні особи-підприємці, особи, які провадять незалежну професійну діяльність, та члени фермерського господарства отримали право не сплачувати ЄСВ за себе з 1 березня 2022 року до припинення або скасування воєнного стану в Україні та протягом дванадцяти місяців після припинення або скасування воєнного стану. Окрім того, встановлено мораторій на перевірки та нарахування штрафних санкцій; • передбачено податкові пільги для платників податків постраждалих територій, зокрема, звільнення від плати за землю, загального мінімального податкового зобов'язання,
--	--	--	---

			податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, екологічного податку на територіях, де ведуться (велися) бойові дії, та тимчасово окупованих територій збройними формуваннями російської федерації
14.	Електронне резидентство	Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законів України щодо особливостей оподаткування підприємницької діяльності електронних резидентів» від 6 жовтня 2022 року № 2654-IX	Е-резидентом може бути іноземець, який досяг 18-річного віку, не є податковим резидентом України, отримав відповідні кваліфіковані електронні довірчі послуги та інформація про якого внесена до інформаційної системи «Е-резидент». Зареєстровані у встановленому порядку е-резиденти як ФОП вважаються платниками єдиного податку третьої групи зі ставкою 5% від доходів. Податковим агентом для е-резидента є банк, у якому відкритий поточний рахунок платника єдиного податку третьої групи «Е-резидента».
15.	Авансові внески для пунктів обміну валют	Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування діяльності з торгівлі валютними цінностями у готівковій формі» від 3 листопада 2022 року № 2720-IX	Зменшення тіньової складової сегменту готівкового валютного ринку за відсутності мотивації для фінансових установ приховувати реальні обсяги валютно-обмінних операцій шляхом визначення мінімальних авансових внесків.
16.	Імплементация загального стандарту звітності CRS	Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо імплементации міжнародного стандарту автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки» від 20 березня 2023 року № 2970-IX	Запровадження стандарту CRS (також відповідає DAC2) та обміну звітами в розрізі країн в рамках Кроку 13 BEPS Плану дій BEPS (також відповідає DAC4). Імплементация CRS передбачає збір інформації від фінансових установ про фінансові рахунки власників рахунків та дозволяє щорічно на автоматичній основі обмінюватись такою інформацією з юрисдикціями-партнерами.
17.	Електронна акцизна марка	Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України у зв'язку із запровадженням електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах» від 29 червня 2023 року № 3173-IX	Прийнятий Закон передбачає створення системи електронного обліку підакцизних товарів: тютюну та алкоголю, яка дає змогу відслідкувати рух підакцизних товарів від виробника (імпортера) до останньої каси. При цьому ЄС встановлює вимоги щодо простежуваності лише тютюнових виробів, а

			положення прийнятого Україною Закону передбачають ширший підхід – запровадження простежуваності обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах. У разі успішної реалізації положень прийнятого закону український досвід може бути використаний країнами ЄС.
18.	Реформа диджиталізації та вдосконалення онлайн-комунікації з платниками податків	Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо вдосконалення онлайн-комунікації з платниками податків та уточнення окремих положень законодавства» від 23 лютого 2024 року № 3603-IX	Надання платникам податків права на розгляд їх заперечень і скарг та інших заяв через засоби дистанційної комунікації, у т.ч. щодо реєстрації податкових накладних.
19.	Оновлення законодавства щодо виробництва та обігу підакцизних товарів	Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилатів, біоетанолу, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюнової сировини, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» від 18 червня 2024 року № 3817-IX	Прийнятий Закон передбачає удосконалення законодавчої бази щодо регулювання виробництва, ввезення на митну територію України, вивезення за межі митної території України, оптової і роздрібною торгівлі спиртом етиловим, спиртовими дистилатами, біоетанолом, алкогольними напоями, тютюновими виробами, тютюновою сировиною, рідинами, що використовуються в електронних сигаретах, та паливом. Законом передбачено спрощення процедури отримання ліцензій для всіх видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, перехід на електронну форму замість паперової форми ліцензій, отримання ліцензій в автоматичному порядку на певні види роздрібною торгівлі підакцизною продукцією, інші положення, спрямовані на удосконалення державного регулювання виробництва і обігу підакцизної продукції.
20.	Боротьба з експортом «чорного зерна»	<ul style="list-style-type: none"> Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей експорту окремих видів товарів у період дії воєнного стану» від 9 травня 2024 року № 3706-IX; 	Мінімізація поширених схем ухилення від оподаткування під час здійснення платниками операцій з вивезення за межі митної території України окремої сільськогосподарської продукції (зернових та олійних культур).

		<ul style="list-style-type: none"> Закон України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо особливостей експорту окремих видів товарів у період дії воєнного стану» від 9 травня 2024 року № 3707-IX 	
21.	Клуб білого бізнесу	Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей податкового адміністрування під час воєнного стану для платників податків з високим рівнем добровільного дотримання податкового законодавства» від 18 червня 2024 року № 3813-IX	З метою підтримки бізнесу під час воєнного стану для платників податків з високим рівнем добровільного дотримання податкового законодавства передбачається низка переваг у вигляді мораторію на податкові перевірки, прискорення перевірок у цілях бюджетного відшкодування, скорочені строки для отримання індивідуальних податкових консультацій, а також закріплення комплаєнс-менеджера. Закон стимулює платників збільшувати показники сплати податків до бюджету для отримання визначених законом переваг. Таким чином, змінюється філософія взаємовідносин між платником і ДПС, адже в умовах воєнного стану сумлінний бізнес, який продовжує працювати і сплачувати податки, потребує від держави партнерського підходу.
АУДИТ ТА БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК			
22.	Наближення національного законодавства у сфері бухгалтерського обліку до вимог ЄС	Закон України «Про внесення змін до Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні"» від 19 липня 2022 року № 2435-IX	Закон має на меті поглибити і вдосконалити результати імплементації Директиви Європейського Парламенту та Ради ЄС від 26.06.2013 № 2013/34/ЄС про річну фінансову звітність, консолідовану фінансову звітність та пов'язану звітність певних типів підприємств, а саме запровадити категорії груп материнського підприємства та його дочірніх підприємств та звільнити від обов'язкового складання і подання консолідованої фінансової звітності малі та середні групи, а також удосконалити окремі норми щодо подання фінансової звітності, складеної за МСФЗ на основі таксономії фінансової звітності в єдиному електронному форматі та уточнити перелік підприємств, які складають фінансову звітність за МСФЗ, оприлюднення консолідованої фінансової

			звітності разом з аудиторським звітом та вимог до обов'язкових реквізитів первинних документів.
23.	Удосконалення правових засад провадження аудиторської діяльності в Україні	Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення правових засад провадження аудиторської діяльності в Україні» від 20 вересня 2022 року № 2597-IX	Закон має на меті поглибити і вдосконалити результати гармонізації національного законодавства у сфері аудиту з положеннями Директиви Європейського Парламенту та Ради (ЄС) від 17 травня 2006 року № 2006/43/ЄС про обов'язковий аудит річної звітності та консолідованої звітності та Регламенту Європейського парламенту та Ради (ЄС) від 16 квітня 2014 року № 537/2014 про конкретні вимоги стосовно обов'язкового аудиту суспільно значимих суб'єктів господарювання.
Бюро економічної безпеки (БЕБ)			
24.	Створення Бюро економічної безпеки (БЕБ)	Закон України «Про Бюро економічної безпеки України» від 28 січня 2021 року № 1150-IX, який було суттєво вдосконалено Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення роботи Бюро економічної безпеки України» від 20 червня 2024 року № 3840-IX	БЕБ є тим органом, який повинен був через розслідування економічних злочинів покласти край найбільшим схемам системної корупції – починаючи від системної контрабанди, продовжуючи нелегальним тютюном та горілкою і завершуючи крадіжками при реалізації державного майна. Саме БЕБ перебрало на себе повноваження колишньої податкової міліції. Таким чином, Державна податкова служба України позбавилася неприцільної їй правоохоронної функції, яка була передана до новоствореного органу. При цьому інформаційно-аналітична функція БЕБ є визначальною для його діяльності, а ефективність БЕБ повинна вимірюватися успішністю запобігання скоєнню економічних злочинів (превентивна функція).
ГРАЛЬНИЙ БІЗНЕС			
25.	Легалізація азартних ігор та оподаткування грального бізнесу	Закон України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» від 14 липня 2020 року № 768-IX	Легалізація грального бізнесу (казино, автоматів та букмекерських контор) дозволила отримати додаткові надходження від плати за ліцензію, а також податки.
МИТНА ПОЛІТИКА			
26.	Впровадження інституту авторизованих	Закон України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань функціонування	Законом внесено зміни до Митного кодексу України (далі – МКУ) в частині надання визначення АЕО, визначення умов та критеріїв, яким має відповідати

	економічних операторів (далі – АЕО) <i>(Імплементція норм митного законодавства ЄС)</i>	авторизованих економічних операторів» від 2 жовтня 2019 року № 141-IX	підприємство, яке бажає отримати відповідний статус, запровадження спеціальних спрощень, якими може користуватися підприємство, що отримало статус АЕО. Запровадження обов'язку підприємств подавати загальну декларацію прибуття до моменту прибуття в пункт пропуску на державному кордоні для проведення митними органами аналізу ризиків з метою безпеки та надійності.
27.	Приєднання України до спільної транзитної процедури ЄС/ЄАВТ <i>(Імплементція норм митного законодавства ЄС)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Закон України «Про режим спільного транзиту та запровадження національної електронної транзитної системи» № 78-IX від 12.09.2019; • Закон України «Про внесення змін до Митного кодексу України та інших законів України щодо деяких питань виконання глави 5 розділу IV Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» № 2510-IX від 15.08.2022 	З метою забезпечення готовності приєднання України до Конвенції про процедуру спільного транзиту та Конвенції про спрощення формальностей у торгівлі товарами Верховною Радою України було прийнято чотири закони України, по двом з яких (№ 78-IX та № 2510-IX) Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики був визначений головним. Прийняття Закону № 78-IX та реалізація його положень дозволили Україні довести спроможність виконувати умови Конвенції про процедуру спільного транзиту за для отримання запрошення приєднатися до Конвенції. 25 серпня 2022 року Рада ЄС підтримала пропозицію Європейської Комісії та прийняла рішення щодо запрошення України до Конвенції про процедуру спільного транзиту та до Конвенції про спрощення формальностей у торгівлі товарами. З початку міжнародного застосування Україною положень Конвенції про процедуру спільного транзиту, а саме з 01.10.2022 український бізнес має можливість користуватися транзитними спрощеннями на міжнародному рівні, які мають підприємства 35-ти країн – членів Конвенції, а також працювати за принципом «один транспортний засіб – одна декларація – одна гарантія».
28.	Подальша імплементація в Митний кодекс України	1) Закон України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо захисту прав інтелектуальної	Прийняті Закони спрямовані на виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та

	<p>положень митного законодавства ЄС у відповідності із Угодою про асоціацію між Україною та ЄС</p>	<p>власності під час переміщення товарів через митний кордон України», № 202-IX від 17.10.2019;</p> <p>2) Закон України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо врегулювання процедури складання митних декларацій на товари, які класифікуються у межах однієї товарної позиції згідно з УКТ ЗЕД, відповідно до Митного кодексу Європейського Союзу», № 2458-IX від 27.07.2022;</p> <p>3) Закон України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо використання митних декларацій та електронної транзитної системи, передбачених Конвенцією про процедуру спільного транзиту, для здійснення транзиту на умовах цього Кодексу», № 3229-IX від 13.07.2023;</p> <p>4) Закон України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо приведення порядку визначення країни походження товару у відповідність із Митним кодексом Європейського Союзу та забезпечення реалізації угод України про вільну торгівлю», № 3261-IX від 14.07.2023;</p> <p>5) Закон України «Про внесення змін до Митного кодексу України та інших законів України щодо уніфікації з європейськими та північноатлантичними стандартами процедур декларування військової техніки та інших товарів», № 3345-IX від 23.08.2023;</p> <p>6) Закон України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо імплементації деяких положень Митного кодексу Європейського Союзу», № 3926-IX від 22.08.2024</p>	<p>Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, в частині наближення до митного законодавства Європейського Союзу (Регламент (ЄС) № 952/2013, Делегованого Регламенту (ЄС) № 2015/2446, Регламенту Комісії (ЄС) № 2015/2447, Регламенту Ради (ЄС) № 1186/2009, Регламенту Ради ЄС № 608/2013 та Імплементаційного Регламенту Комісії ЄС № 1352/2013) та покликані:</p> <ul style="list-style-type: none"> • встановити максимально прозорі і зрозумілі правила, що гармонійно поєднуються із нормами ЄС та міжнародних організацій; • сприяти безпеці та міжнародній торгівлі, включаючи спрощення та гармонізацію митних процедур; • сприяти ефективному справлянню митних платежів; розвитку інфраструктури, електронних технологій та сервісів для міжнародної торгівлі; підвищення ефективності міжнародного митного співробітництва; • створити систему сприяння захисту прав інтелектуальної власності, що не перешкоджає законній торгівлі та забезпечує протидію потраплянню на територію України контрафактних товарів; • забезпечити розвиток організаційної спроможності митниці з питань захисту прав інтелектуальної власності.
29.	<p>Вдосконалення, прискорення та підвищення ефективності здійснення митного контролю та митного оформлення товарів, що переміщуються в</p>	<p>1) Закон України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо оподаткування митними платежами товарів, що переміщуються (пересилаються) у міжнародних поштових відправленнях, міжнародних експрес-відправленнях, та порядку їх декларування», № 1999-IX від 25.01.2022;</p>	<p>Запровадження електронних реєстрів міжнародних поштових та експрес - відправлень в цілях автоматизації процесів митного контролю та оформлення, спрощення процедури адміністрування податків, що справляються під час переміщення товарів в міжнародних поштових та експрес-відправленнях.</p>

	міжнародних поштових та експрес-відправленнях	2) Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування товарів, що переміщуються (пересилаються) у міжнародних поштових та експрес-відправленнях», № 1998-IX від 25.01.2022	
ФІНАНСОВИЙ СЕКТОР			
30.	Розбудова системи запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення	Закон України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення" від 06.12.2019 № 361-IX; Закон України "Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення регулювання кінцевої бенефіціарної власності та структури власності юридичних осіб" від 06.09.2022 № 2571-IX;	Забезпечена реалізація положень нових міжнародних стандартів у сфері протидії відмиванню коштів та боротьби з фінансуванням тероризму. Спрощено подання інформації про кінцевих бенефіціарних власників та структуру власності юридичними особами, що вноситься до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, прискорення перевірки поданих відомостей, створення системи методологічної допомоги юридичним особам при визначенні кінцевих бенефіціарних власників та структури власності.
31.	Фундаментальне оновлення регулювання на ринках капіталу	Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів" від 19.06.2020 № 738-IX	Викладено у новій редакції закони України "Про товарну біржу" та "Про цінні папери та фондовий ринок", змінивши назву останнього на Закон України "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки", а також внесено відповідні зміни до Цивільного, Господарського і Кримінального кодексів, Кодексу України з процедур банкрутства, законів України "Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні", "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг", "Про акціонерні товариства" та значної кількості інших законодавчих актів України. Комплексно врегульовані питання: функціонування ринків деривативних (похідних) фінансових інструментів; функціонування ринків капіталу та організованих товарних ринків, а також розбудови їх

			<p>інфраструктури; забезпечення захисту прав власників облігацій, зокрема, шляхом передбачення інституту зборів власників облігацій та колективного представника власників корпоративних облігацій, у відповідності до найкращих світових практик.</p>
		<p>Закон України "Про внесення змін до Закону України "Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків" та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення державного регулювання та нагляду на ринках капіталу та організованих товарних ринках" від 22.02.2024 № 3585-IX</p>	<p>Закон фактично викладає в новій редакції застарілий Закон України "Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків", прийнятий у 1996 році.</p> <p>Законом передбачено суттєве посилення інституційної спроможності Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР), як за рахунок нових повноважень (зокрема, можливість проведення розслідувань та фіксації правопорушень на ринках капіталу), так і збільшення незалежності, зокрема, матеріально-технічного забезпечення, у тому числі, оплати праці тощо. Також запроваджується значна кількість новацій в регулюванні ринків капіталу та організованих товарних ринків, зокрема, у частині міжнародного співробітництва з іноземними фінансовими регуляторами, щодо появи механізмів інформування про правопорушення на ринках тощо.</p> <p>Фактично відповідно до положень Закону запланована поява нового потужного фінансового регулятора, який матиме достатньо повноважень та можливостей для забезпечення всебічного контролю та нагляду на ринках капіталу та організованих товарних ринках. При цьому Закон структуровано таким чином, щоб забезпечити поступове набрання чинності окремими складовими, наприклад, щодо фінансування НКЦПФР за рахунок внесків учасників ринків, положення щодо великих (орієнтовно європейських рівнів) штрафних санкцій, щодо зазначеного інформування тощо – відкладаються на пізніші дати 2026 або 2028 років.</p>
		<p>Закон України "Про аграрні ноти" від 22.02.2024 № 3586-IX</p>	<p>Запроваджений новий фінансовий інструмент – аграрна нота для додаткових можливостей</p>

			<p>фінансування сільськогосподарського виробництва та збільшення інвестиційно-фінансових спроможностей фінансового сектору. Використання переваг ринків капіталу, депозитарної системи разом із позитивним досвідом використання існуючої системи аграрних розписок дозволить забезпечити ефективне залучення грошових коштів у сільське господарство, зокрема, через кореспондентські відносини Центрального депозитарію цінних паперів тощо.</p>
32.	Осучаснення ринку платіжних послуг	Закон України "Про платіжні послуги" від 30.06.2021 № 1591-IX	<p>Визначені загальні засади функціонування платіжних систем в Україні, встановити правила надання платіжних послуг та засади державного регулювання платіжного ринку, сформовані правові підстави для інтеграції платіжної системи України з платіжною системою ЄС, посилений захист прав користувачів платіжних послуг.</p>
33.	Перезавантаження небанківських фінансових ринків	Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг" від 12.09.2019 № 79-IX	<p>Закон передбачає ліквідацію Національної комісії з регулювання ринків фінансових послуг та розподіл повноважень з регулювання фінансового ринку між Національним банком України та Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку. Зокрема, Національний банк України став регулятором страхових, лізингових, фінансових компаній, кредитних спілок, ломбардів та бюро кредитних історій, а НКЦПФР – недержавних пенсійних фондів та фондів фінансування будівництва.</p>
		Закон України "Про фінансові послуги та фінансові компанії" від 14.12.2021 № 1953-IX	<p>Створено фундаментальну основу для всього ринку фінансових послуг, встановлено ключові принципи та засади діяльності на цьому ринку, захисту споживачів при наданні таких послуг, а також державного регулювання і нагляду за діяльністю на ринку фінансових послуг.</p> <p>Створюється можливість для розвитку фінансових установ у різних сегментах, приводить вимоги щодо їх діяльності, регулювання та нагляду за ними до міжнародних практик, що дозволить забезпечити</p>

			функціонування ефективного ринку фінансових послуг, як невід'ємної частини економіки України, надасть можливість для зростання особам, які надають фінансові послуги та забезпечити при цьому достатній рівень захищеності їх клієнтів.
		Закон України "Про страхування" від 18.11.2021 № 1909-IX	Запроваджується якісно нова модель державного регулювання та нагляду за діяльністю на ринку страхування, а також захисту прав та інтересів клієнтів, яка враховує положення директив ЄС, найкращі світові практики регулювання та нагляду на ринках фінансових послуг з урахуванням особливостей вітчизняного ринку, а саме в частині удосконалення вимог до ліцензування, оцінки платоспроможності та ліквідності, корпоративного управління та системи управління ризиками страховиків, застосування Національним банком України ризик-орієнтованого та пропорційного підходів як під час здійснення пруденційного нагляду, так і нагляду за ринковою поведінкою, визначення процедур реорганізації та виходу страховиків з ринку. Також з метою покращення захисту прав та інтересів клієнтів страхових компаній запроваджується новий підхід в регулюванні діяльності осіб, які мають право здійснювати реалізацію страхових та перестрахових продуктів, в тому числі страхових посередників. Запровадження зазначених змін дозволить забезпечити функціонування ефективного ринку страхових послуг як невід'ємної частини економіки України та належний рівень захищеності клієнтів.
		Закон України "Про кредитні спілки" від 14.07.2023 № 3254-IX	Запроваджується якісно нова модель державного регулювання та нагляду за діяльністю на ринку кредитної кооперації, а також захисту прав та інтересів членів кредитних спілок, яка враховує положення директив ЄС, найкращі світові практики регулювання та нагляду на ринках фінансових послуг з урахуванням особливостей вітчизняного ринку, а саме в частині

			розширення переліку послуг, які кредитні спілки можуть надавати своїм членам, удосконалення вимог до ліцензування, вимог до структури капіталу кредитної спілки, корпоративного управління та системи управління ризиками кредитних спілок, застосування Національним банком України ризик-орієнтованого та пропорційного підходів під час здійснення пруденційного нагляду, визначення процедур реорганізації та виходу кредитних спілок з ринку.
		Закон України "Про фінансовий лізинг" від 04.02.2021 № 1201-IX	Визначені загальні засади фінансового лізингу в Україні відповідно до міжнародного права. Законом захищаються права лізингоодержувачів, лізингодавців, створюється конкурентне середовище у цій сфері та гармонізується законодавство України з правом Європейського Союзу, удосконалюється інструмент фінансового лізингу, що розширить можливості підприємств для оновлення виробничих потужностей, придбання транспорту, обладнання, техніки, нерухомості.
		Закон України "Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів" від 21.05.2024 № 3720-IX	Вдосконалюється система обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (далі – ОСЦПВ), приводяться норми законодавства щодо системи захисту потерпілих осіб у дорожньо-транспортних пригодах у відповідність із чинними положеннями Директиви 2009/103/ЄС, включаючи поступове збільшення страхових сум до розмірів, встановлених у країнах Європейського Союзу, вдосконалення механізмів відшкодування шкоди потерпілим особам, розширення можливостей застосування електронних технологій під час укладення та виконання договорів ОСЦПВ, а також удосконалення та осучаснення підходів в побудові системи управління МТСБУ та державного нагляду за його діяльністю.

		Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо перших кроків дерегуляції бізнесу шляхом страхування цивільної відповідальності" від 06.10.2022 № 2655-IX	З метою зниження адміністративного тягара на невеликий бізнес створена можливість зниження частоти проведення планових перевірок суб'єктів господарювання із середнім або незначним ступенями ризику (крім об'єктів підвищеної небезпеки) у разі наявності діючого договору страхування цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яка може бути заподіяна життю, здоров'ю, майну третіх осіб та навколишньому природньому середовищу внаслідок небезпечної події, що може виникнути на території та/або об'єктах нерухомості.
		Закон України "Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення правового регулювання страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою" від 01.07.2021 № 1601-IX	Визначений механізм надання державної підтримки сільськогосподарським товаровиробникам для страхування сільськогосподарської продукції, а саме, механізм надання державної підтримки сільгоспвиробникам для страхування сільськогосподарської продукції, учасників ринку страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою, вимоги до них, їх права та обов'язки, об'єкти страхування, страхові продукти, страхові ризики, страхові випадки, вимоги до договорів страхування з державною підтримкою.
34.	Захист прав споживачів фінансових послуг	Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав споживачів фінансових послуг" від 20.09.2019 № 122-IX	Оновлена система захисту прав споживачів фінансових послуг, зокрема визначені принципи захисту прав споживачів фінансових послуг, надано органам, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг, чіткий перелік повноважень для реалізації завдання захисту прав споживачів фінансових послуг, запроваджено відповідальність фінансових установ за порушення прав споживачів фінансових послуг, запроваджені однакові правила для банків та небанківських установ у сфері реклами фінансових послуг та надання інформації про них.
		Закон України "Про внесення змін до деяких законів України щодо споживчого кредитування і формування та обігу кредитних історій" від 15.09.2020 № 891-IX	Унормовані відносини у галузі мікrokредитування (кредитування на суми менше однієї мінімальної заробітної плати або на термін менше місяця).

			<p>Для досягнення цієї мети ці види кредитів вводяться під дію Закону України "Про споживче кредитування", який раніше на них не поширювався.</p> <p>Крім того, з метою зниження ризиковості споживчого кредитування в цілому та покращення системи перевірки кредитоспроможності позичальників Законом удосконалено систему організації та формування бюро кредитних історій.</p>
		Закон України "Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту споживачів при врегулюванні простроченої заборгованості" від 19.03.2021 № 1349-IX	<p>Вперше запроваджено чітке законодавче регулювання роботи колекторських компаній та кредиторів під час врегулювання простроченої заборгованості.</p> <p>Цей Закон дав змогу дієво захистити права громадян при спілкуванні з колекторськими компаніями та карати такі компанії у випадку виявлення порушень та зловживань.</p>
		Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реструктуризації зобов'язань за кредитами в іноземній валюті та адаптації процедур неплатоспроможності фізичних осіб" від 13.04.2021 № 1382-IX	<p>Закон покликаний захистити позичальників, які отримали споживчі кредити в іноземній валюті, але не змогли своєчасно здійснювати платежі за цими кредитами, серед іншого, через збройну агресію проти України.</p> <p>Встановлені умови проведення та процедура реструктуризації зобов'язань позичальників з валютними кредитами, перерахунок суми заборгованості, включаючи перерахунок курсу валюти, у якій вони виражені, процентів за користування кредитом та прощення неустойки нарахованої до такої реструктуризації.</p>
		Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо споживчих кредитів, наданих в іноземній валюті" від 13.04.2021 № 1381-IX	Спрощено процедуру банкрутства фізичної особи для позичальників, які мають невиконані зобов'язання за кредитними договорами в іноземній валюті.
		Закон України "Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення ефективного функціонування експортно-кредитного агентства" від 24.03.2022 № 2154-IX	<p>Урегульовані питання діяльності приватного акціонерного товариства "Експортно-кредитне агентство" (далі - ЕКА), забезпечення ефективного функціонування ЕКА, надання стимулів для розвитку експорту, а саме, конкретизовані види діяльності ЕКА, розширюється сфера підтримки українського експорту</p>

			(експортери усіх товарів українського виробництва, які мають високу додану вартість, отримають можливість звернутися до ЕКА за підтримкою), змінено статус ЕКА на страховика із спеціальним статусом, визначені повноваження Національного банку України щодо нагляду та регулювання діяльності ЕКА, застосування заходів впливу, проведення перевірок.
35.	Розвиток банківського сектору	Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення механізмів регулювання банківської діяльності" від 13.05.2020 № 590-ІХ	Законом перебачено: <ul style="list-style-type: none"> • удосконалення регулювання діяльності банків, зокрема, шляхом надання Національному банку України необхідних інструментів впливу; • визначення особливості судового провадження у справах щодо оскарження рішень Національному банку України про віднесення банку до категорії неплатоспроможних, про відкликання у банку банківської ліцензії та ліквідацію банку, рішень Фонду гарантування вкладів фізичних осіб про запровадження тимчасової адміністрації у банку, про початок процедури ліквідації банку, про затвердження плану врегулювання та будь-яких інших рішень, прийнятих на його виконання, а також рішень щодо призначення уповноважених осіб Фонду, делегування їм повноважень, рішень Кабінету Міністрів України про участь держави у виведенні неплатоспроможного банку з ринку, рішень Міністерства фінансів України, прийнятих на виконання таких рішень Кабінету Міністрів України, а також встановлення чітких законодавчих приписів щодо неможливості зупинення або припинення розпочатих на підставі таких рішень процедур; • удосконалення регулювання ліквідаційної процедури банків, механізм відшкодування збитків (стягнення шкоди) з пов'язаних з банком осіб та інших осіб, якими банку та кредиторам банку були завдані

			збитки (нанесена шкода), розширити механізми участі держави у виведенні банку з ринку.
		Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення питань організації корпоративного управління в банках та інших питань функціонування банківської системи" від 30.06.2021 № 1587-IX	Удосконалюється регулювання діяльності банків та банківських груп, зміцнення банківської системи України, вирішуються накопичені проблемних питань, виявлених під час наглядової та регуляторної діяльності Національним банком, а також здійснено приведення законодавства України до стандартів ЄС стосовно організації корпоративного управління та системи ризик-менеджменту в банках. Запропоновані Законом механізми та заходи матимуть позитивний вплив на якість прийняття банком управлінських рішень та забезпечення системи внутрішнього контролю, що, у свою чергу, сприятиме ефективності нагляду з боку Національного банку, а також прозорості та стабільності як окремих банків, так і банківської системи в цілому.
36.	Зміцнення системи гарантування вкладів фізичних осіб	Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення механізмів регулювання банківської діяльності" від 13.05.2020 № 590-IX	Удосконалено регулювання діяльності банків, зокрема, шляхом надання Національному банку України необхідних інструментів впливу. Визначені особливості судового провадження у справах щодо оскарження рішень Національному банку України про віднесення банку до категорії неплатоспроможних, про відкликання у банку банківської ліцензії та ліквідацію банку, рішень Фонду гарантування вкладів фізичних осіб про запровадження тимчасової адміністрації у банку, про початок процедури ліквідації банку, про затвердження плану врегулювання та будь-яких інших рішень, прийнятих на його виконання, а також рішень щодо призначення уповноважених осіб Фонду, делегування їм повноважень, рішень Кабінету Міністрів України про участь держави у виведенні неплатоспроможного банку з ринку, рішень Міністерства фінансів України, прийнятих на виконання таких рішень Кабінету Міністрів України, а також встановлення чітких

			<p>законодавчих приписів щодо неможливості зупинення або припинення розпочатих на підставі таких рішень процедур.</p> <p>Удосконалено регулювання ліквідаційної процедури банків, механізм відшкодування збитків (стягнення шкоди) з пов'язаних з банком осіб та інших осіб, якими банку та кредиторам банку були завдані збитки (нанесена шкода), розширити механізми участі держави у виведенні банку з ринку.</p>
		Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення механізмів виведення банків з ринку та задоволення вимог кредиторів цих банків" від 30.06.2021 № 1588-IX	<p>Підвищується ефективність проведення заходів щодо виведення банку з ринку, шляхом удосконалення механізмів збереження активів банку, запобігання втрати майна банку, задоволення якомога більшої кількості кредиторів банків, що виводяться з ринку, а також визначаються правові підстави для відшкодування шкоди (збитків) особою, якою заподіяно шкоду банку та кредиторам банку, а також особою, яка внаслідок таких дій отримала майнову вигоду.</p> <p>Законом також запроваджені положення, що дозволить Фонду ініціювати цивільні, адміністративні, кримінальні чи арбітражні провадження про стягнення шкоди, заподіяної банку внаслідок націоналізації, експропріації майна, реквізиції, руйнування, шкоди або знецінення майна банку внаслідок воєнних дій, збройних конфліктів, громадських заворушень.</p>
		Закон України "Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб" від 01.04.2022 № 2180-IX	<p>Закон України "Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб" є логічним завершенням етапу законодавчого удосконалення системи гарантування вкладів фізичних осіб.</p> <p>Передбачено гарантування вкладів фізичних осіб в повному обсязі (без обмеження за сумою вкладу) на час дії воєнного стану в Україні та протягом 3 місяців після його завершення.</p>

			<p>Через 3 місяці після завершення воєнного стану в Україні сума граничного розміру відшкодування коштів за вкладами встановлюється на рівні 600 000 гривень.</p> <p>Суто формальне гарантування державою всіх вкладів фізичних осіб у Ощадбанку, яке фактично не має механізму реалізації, після закінчення перехідного періоду, який складає 6 місяців, замінюється на реальне гарантування вкладів на тих підставах, на яких таке гарантування стосується усіх без виключення інших банків, в тому числі державних.</p> <p>Посилено забезпечення фінансової стійкості Фонду шляхом розрахунку необхідного значення цільового показника, встановлення розміру базової річної ставки регулярного збору та запровадження механізмів їх розрахунку та порядку встановлення, запровадження положень щодо порядку проведення стрес-тестування системи гарантування вкладів фізичних осіб.</p>
37.	Зміцнення інституційної спроможності Національного банку України	Закон України "Про внесення змін до деяких законів України щодо окремих питань діяльності Національного банку України" від 19.10.2021 № 1811-IX	Унормовані питання внутрішнього урядування в Національному банку України, управління золотовалютним резервом, взаємодії Національного банку України з Кабінетом Міністрів України щодо періодичності та строків подання Національним банком України інформації, а також удосконалені окремі положення щодо питань діяльності Національного банку України.